

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/807/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714207470
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714207470.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, ul. 29. augusta č. 8, IČO: 30 807 484, pobočka Zvolen, Ul. Š. Moysesa 1369/52, proti odporcovi JUDr. Viliamovi Königovi, nar. 11. 04. 1954, bytom Hriňová, Jarmočná 37, o zaplatenie 180,66 EUR, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 15C/130/2014 - 18 zo dňa 26. 03. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu navrhovateľa, v ktorom sa domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 180,66 EUR ako peňažný nárok, ktorý vznikol navrhovateľovi z toho, že ako oprávnený podal prostredníctvom odporcu, ktorý vykonával funkciu súdneho exekútora, návrh na vykonanie exekúcie voči povinnej Jane Skopálovej, nar. 19. 08. 1972, a odporca viedol exekučné konanie pod sp. zn. EX 1962/03 a EX 1963/03. Navrhovateľ zistil po skončení exekučného konania, že dlžná suma bola poukázaná na účet súdneho exekútora a súdny exekútor vrátil poverenie. Vymáhaná pohľadávka nebola poukázaná na účet oprávneného navrhovateľa, odporca zadržáva peňažné prostriedky poskytnuté povinným v prospech oprávneného, na základe čoho navrhovateľ žiadal zaviazat' odporcu na vrátenie dlžnej sumy.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd uviedol, že medzi účastníkmi exekučného konania ide o verejnoprávny vzťah, v ktorom súdny exekútor vystupuje ako nositeľ verejnej moci. Exekútor vykonáva úlohy štátneho orgánu v rozsahu stanovenom Exekučným poriadkom, preto sa jeho vzťah s oprávneným nemôže považovať za súkromnoprávny, a z toho dôvodu vo vzťahu medzi súdnym exekútorom a účastníkmi exekučného konania nemôže dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu, ale len k nároku na náhradu škody. Navrhovateľ označil odporcu za účastníka konania, a teda mal za to, že je pasívne legitimovaný, kto má zodpovedať za škodu. Súdny exekútor má postavenie vykonávateľa verejnej moci a nie je priamo zodpovedný za škodu, ktorá v súvislosti s výkonom verejnej moci vznikla. Súdny exekútor nie je nositeľom hmotnoprávnych povinností, o ktoré v konaní ide a okresný súd v dôsledku nedostatku vecnej legitímácie na strane odporcu návrh zamietol.

Na právne posúdenie okresný súd uviedol § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, ods. 2 Exekučného poriadku, § 1, § 2 a § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 R. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Odporcovi, ktorý bol v konaní úspešný podľa § 142 ods. 1 OSP náhradu trov konania nepriznal, lebo mu žiadne trovy nevznikli a žiadne trovy neuplatňoval.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.) odvolanie navrhovateľ, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie veci. Podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor zodpovedá za škodu komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona. Z exekučného spisu bolo zistené, že povinná zaplatila na účet odporcu ako súdneho

exekútora vymáhanú sumu, ktorá nebola poukázaná oprávnenému. Navrhovateľ zastáva názor, že ak má poškodený nárok na náhradu škody voči štátu, má súčasne priamy nárok na náhradu škody aj proti súdnemu exekútorovi, pričom táto zodpovednosť je spoločná a nerozdielna. Poškodená sa môže rozhodnúť, že škodu uplatní len voči štátu, ktorý má potom regresný postih voči exekútorovi, alebo iba voči súdnemu exekútorovi. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu súhlasil s rozsudkom okresného súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 OSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec vrátil okresnému súdu podľa § 221 ods. 2 OSP na ďalšie konanie.

Podľa § 2 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov (ďalej len "exekučná činnosť").

Podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona.

Podľa § 4 ods. 1 a) bod 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej v texte „zák. č. 514/2003 Z.z.“), vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Okresný súd zamietol žalobný návrh s odôvodnením, že v posudzovanej veci ide o verejnoprávny vzťah a súdnemu exekútorovi nemohlo vzniknúť ani bezdôvodné obohatenie ani zodpovednosť súdneho exekútora za vzniknutú škodu a v dôsledku chýbajúcej pasívnej legitímácie odporcu návrh zamietol.

Odvolací súd sa s vyššie uvedeným právnym záverom okresného súdu nestotožňuje, a to z nasledovných dôvodov :

Z definície právneho postavenia súdneho exekútora podanej priamo Exekučným poriadkom vyplýva, že exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci delby verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na realizácii základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Na súdneho exekútora vykonávajúceho exekučnú činnosť, treba v zmysle uvedeného hľadieť ako na orgán, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu ustanovenom zákonom, a to Exekučným poriadkom a subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom.

Občianskoprávnymi vzťahmi sú majetkové vzťahy fyzických a právnických, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony. Tieto vzťahy sú upravené normami súkromného práva a sú založené na princípoch právnej rovnosti ich subjektov, práva a povinnosti, ktoré sú obsahom právnych vzťahov tejto povahy, vznikajúce na základe prejavov vôle vyplývajúcich z princípu autonómie vôle ich subjektov. Vzťahy, ktoré sú založené na nerovnom právnom postavení ich účastníkov a v ktorých orgány verejnej moci rozhodujú o právach a povinnostiach účastníkov na báze autoritatívnosti, sú však verejnoprávne.

Právny vzťah súdneho exekútora a účastníka exekučného konania sa nemôže považovať za súkromnoprávny vzťah. Uvedený právny záver je aj v súlade s nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 165/2012 zo dňa 13. 02. 2013, podľa ktorého súdny exekútor ako predstaviteľ verejnej moci sa podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základných práv účastníkov exekučného konania, avšak len pri realizácii úkonov exekučného konania. Výkon exekučnej činnosti predstavuje zverený výkon štátnej moci, preto pokiaľ súdny exekútor prijal platbu od povinného a túto následne oprávnenému nevyplatil, išlo z jeho strany o výkon exekučnej činnosti, ktorú žalovaný vykonával ako predstaviteľ verejnej moci pri realizácii úkonov exekučného konania, ktoré v tom čase prebiehalo.

V posudzovanej veci sa preto vzťah medzi navrhovateľom a odporcom vyznačoval tým, že jeden účastník vzťahu (súdny exekútor, odporca) vystupoval voči druhému účastníkovi (navrhovateľovi - oprávnenému), ako nositeľ verejnej zvrchovanej moci a bol oprávnený jednostranne zakladať práva a povinnosti, pretože v čase, kedy došlo k plneniu zo strany povinného odporcovi, prebiehalo exekučné konanie v zmysle Exekučného poriadku. Teda, v tom čase, kedy odporca prijal plnenie, ktorého vydania sa teraz domáha navrhovateľ, išlo o verejnoprávny vzťah sledujúci zabezpečenie funkcií štátu, v rámci ktorého účastníci nemali autonómne rovnoprávne postavenie charakteristické pre vzťahy založené na súkromnom práve.

Navrhovateľ je povinný svoj nárok skutkovo vymedziť, nemusí ho však právne vyhodnotiť a odôvodniť. Je totiž vždy vecou súdu, aby podal jeho právnu kvalifikáciu. Ak ho ale predsa len v žalobe právne vyhodnotí, súd tým nie je viazaný.

V posudzovanej veci navrhovateľ tvrdil, že mu ako oprávnenému neboli zo strany súdneho exekútora vykonávajúceho exekučnú činnosť poskytnuté finančné prostriedky, ktoré boli v rámci exekučnej činnosti vymožené od povinného. Navrhovateľ vyvodzuje svoj nárok z právneho vzťahu, ktorý vznikol medzi ním ako oprávneným, teda účastníkom exekučného konania a odporcom ako súdnym exekútorom vykonávajúcim exekučnú činnosť. Ide, teda, o verejnoprávny vzťah sledujúci zabezpečenie funkcií štátu, v rámci ktorého účastníci nemali autonómne a rovnoprávne postavenie charakteristické pre právne vzťahy založené na súkromnom práve.

Ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku upravuje zodpovednosť exekútora za škodu, ktorú spôsobil on alebo jeho zamestnanci pri výkone činnosti, ktorá je upravená Exekučným poriadkom. Zodpovednosť súdneho exekútora za škodu v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku je koncipovaná ako objektívna zodpovednosť, t. j. zodpovednosť, ktorá vzniká bez ohľadu na zavinenie, teda bez ohľadu na to, či k vzniku škody došlo úmyselným alebo nebanlivostným konaním zodpovedného subjektu.

Pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z., treba uviesť, že zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z. z. priamo nestanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich; obe zodpovednosti stoja vedľa seba. Z ich dikcie možno vyvodiť, že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (činnosti uvedené v ustanoveniach § 29 až § 194 Exekučného poriadku), zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku (podobne II. ÚS 289/2008).

Z uvedeného teda vyplýva, že závisí výlučne na vôli navrhovateľa, ktorý tvrdí že bol činnosťou súdneho exekútora poškodený, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z. z. alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Žalovaný súdny exekútor (nie však fyzická osoba - pozn. odvolacieho súdu) je pasívne legitimovaným v konaní o náhradu škody spôsobenej pri výkone exekučnej činnosti (viď rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 75/2015, sp. zn. 3Cdo 129/2015).

Okresný súd síce správne posúdil vzťah medzi účastníkmi konania ako vzťah verejnoprávny, ale vyvodil nesprávny právny záver, že súdny exekútor nie je priamo zodpovedný za škodu, ktorá v súvislosti s výkonom verejnej moci vznikla, a že navrhovateľ svoje nároky môže uplatniť len voči štátu a nie priamo voči súdnemu exekútorovi. Okresný súd žalobný návrhu zamietol z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie odporcu v rozpore s vyššie uvedenými závermi a cit. rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR a jeho rozhodnutie je v dôsledku toho vecne nesprávne. So zreteľom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu spočívajúce na nesprávnom právnom posúdení veci zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Úlohou okresného súdu po zrušení a vrátení veci bude opätovne posúdiť nárok žalobcu, ako nárok na náhradu škody uplatňovanej žalobcom ako poškodeným priamo voči exekútorovi v zmysle ust. § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, teda posúdiť, či boli naplnené kumulatívne zákonom vyžadované predpoklady vzniku zodpovednosti exekútora za škodu, ktorú spôsobil pri výkone činnosti, ktorá je

upravená Exekučným poriadkom. Za týmto účelom vykoná dokazovanie, zistí, kedy súdny exekútor vrátil poverenie, avšak predovšetkým a bude sa zaoberať vznesenou námietkou premlčania.

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p., keďže odvolací súd zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci s tým, že súd prvého stupňa rozhodne i o náhrade trov konania odvolacieho.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.